

Nr 210.

Godkänd av första kammaren den 19 maj 1927.

Godkänd av andra kammaren den 20 maj 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln gjorda framställning angående förhyrande av bostad åt landshövdingen i Västernorrlands län jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 108.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 4 januari 1927 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln (punkt 39 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att till förhyrande av bostad åt landshövdingen i Västernorrlands län för budgetåret 1927—1928 anvisa ett extra anslag av 7,000 kronor.

I sammanhang med förevarande ärende har utskottet till behandling förehåft två inom riksdagen väckta motioner. I den ena av dessa (I:103) har yrkats, att riksdagen måtte för budgetåret 1927—1928 såsom extra reservationsanslag anvisa 203,750 kronor, därav 187,500 kronor till iståndsättande av den gamla residensbyggnaden i Härnösand till bostad för landshövdingen i Västernorrlands län m. m., 5,000 kronor till ersättning åt Härnösands stad för viss i samband med denna byggnadens användning erforderlig tomtreglering m. m. samt 11,250 kronor för av denna tomtreglering betingad rensning av segelrännan i Nattviken.

I den andra av ifrågavarande motioner (I:104) har hemställts, att riksdagen, i händelse yrkandet i förenämnda motion nr 103 bifalles, måtte för budgetåret 1927—1928 å extra stat anvisa dels 188,000 kronor för uppförande å landsstatshusets tomt i Härnösand av en nybyggnad för lantmåterikontoret i Västernorrlands län i huvudsaklig överensstämmelse med av byggnadsstyrelsen framlagda förslag, dels ock 3,240 kronor såsom ersättning till Härnösands stad för av staden gjorda medgivanden beträffande disponerandet av stadens tomter nr 3 och 4 i kvarteret Juristen.

En snar iståndsättning av den gamla residensbyggnaden i Härnösand har sedan flera år tillbaka framstått som önskvärd. Efter år 1922 avlagt besök på platsen hava riksdagens revisorer framhållit, att ifråga-

varande på 1700-talet uppförda byggnad borde kunna tillvaratagas på ett mera enhetligt och värdigt sätt; det erinrades härvid, att lantmäterikontorets provisoriska lokaler i byggnaden vore otillfredsställande, särskilt ur brandsäkerhetssynpunkt, samt att planer på att åter förlägga landshövdingens bostad till fastigheten vid upprepade tillfällen framkommit. Liknande synpunkter anfördes också av 1925 års statsrevisorer. Av 1926 års riksdag har — i samband med beslut om anslag till förhyrning av provisorisk landshövdingebostad för ännu ett år — framhållits som angeläget, att ytterligare dröjsmål med den gamla residensbyggnadens iståndsättning undvekes.

Byggnadsstyrelsen har vid olika tillfällen gjort framställning om anslag för iståndsättning av residensbyggnaden. Att dessa framställningar tills vidare undanskjutits har i huvudsak berott på att vissa underhandlingar med Härnösands stad rörande reglering av tomtförhållandena kring byggnaden först borde slutföras. Överenskommelse har dock numera i förevarande avseende träffats och av Härnösands stad godkänts.

Under tiden har den gamla residensbyggnaden kommit att ytterligare förfalla, vilket måste framstå som särskilt beklagligt med hänsyn till byggnadens karaktär av ett byggnadsminnesmärke av betydande kulturhistoriskt och arkitektoniskt värde.

Härtill kommer, att den för landshövdingen provisoriskt förhyrda bostaden, vilken länge ansetts mindre tillfredsställande, numera befinner sig i ett så bristfälligt skick, att den knappast kan anses beboelig. Sedan fastigheten under 1926 övergått till ny ägare, som önskar komma i besittning av densamma, har, enligt vad riksdagens vederbörande utskott erfarit, den staten tillförsäkrade rätten att förlänga gällande hyresavtal för tiden efter den 1 oktober innevarande år icke begagnats. Enligt vad som upplysts, står ej lämplig bostad att uppbringa åt landshövdingen genom förhyrning på annat håll.

Synnerligen starka skäl synas riksdagen alltså tala för att hithörande frågor vid innevarande riksdag bringas till avgörande. Förslag till residensbyggnadens iståndsättning föreligger utarbetat och har av byggnadsstyrelsen framlagts i skrivelse den 26 oktober 1926. Detta förslag innebär, att den gamla residensbyggnaden skulle tagas i bruk som landshövdingebostad, varvid erforderliga nya lokaler för lantmäterikontoret skulle beredas inom en nybyggnad, uppförd som en flygel till det på annan plats i staden belägna landsstatshuset, där tomtutrymme härför finnes disponibelt.

Av departementschefen har visserligen åberopats, att förslag kan väntas om landsarkivis förläggande till Härnösand. Denna omständighet torde dock under förhandenvarande läge och i betraktande särskilt av 1926 års riksdags i ämnet gjorda uttalande icke böra få inverka ytterligare fördröjande på dessa lokalfrågors avgörande.

Med hänsyn till nu angivna förhållanden och då, såvitt riksdagen kunnat finna, det av byggnadsstyrelsen framlagda förslaget om residensbyggnadens iståndsättning till landshövdingebostad och lantmäterikontorets förflyttning till en ny, för ändamålet uppförd byggnad utgör en lämplig lösning av hit-

hörande lokalfrågor, har riksdagen ansett sig böra godkänna nämnda förslag till genomförande. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott erfarit, torde emellertid vid förläggande av ett landsarkiv till Härnösand staden vara villig kostnadsfritt ställa tomt till förfogande för ändamålet. Närmast avses ett ovanför nya landsstatshuset vid Nybrogatan beläget tomtområde av storlek att också erbjuda utrymme för lantmäterikontor. I anledning härav vill riksdagen hava uttalat, att intet synes vara att erinra emot den nya lantmäterikontorsbyggnadens förläggning till den sålunda ifrågasatta tomten, under förutsättning att erforderligt tomtområde utan ersättning ställes till förfogande samt att i övrigt byggnadsarbetena icke härigenom fördröjas.

Det framstår självklart som önskligt, att byggnadsarbetena utan onödig kostnadsökning bedrivs så skyndsamt som möjligt. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, torde arbetena lämpligast böra ordnas på det sätt, att det nya lantmäterikontoret färdigställs, innan iståndsättandet av den gamla residensbyggnaden påbörjas. Under förutsättning att erforderliga förberedelser för lantmäterinybyggnaden hinna vidtagas i så god tid, att arbetena å denna kunna påbörjas den 1 juli 1927, beräknas byggnaden kunna färdigställas och efter erforderlig uttorkning tagas i bruk sommaren 1928. Om därefter arbetena å det gamla länsresidensets iståndsättning omedelbart vidtaga, torde residensbyggnaden, med en beräknad ombyggnadstid av omkring 6 månader, bliva färdig att användas som landshövdingebostad från den 1 april 1929.

I avvaktan på att den nya landshövdingebostaden hinner färdigställas, lärer rimligen nuvarande tjänst innehavaren böra beredas ersättning för de kostnader, varmed hans bostadsfrågas provisoriska ordnande under mellantiden äro förknippade. För nästkommande budgetår torde för sådant ändamål — ävensom för gäldande av hyran för nuvarande boställsvåningen för kvartalet juli—september 1927 — böra ställas till förfogande ett belopp av 9,000 kronor.

Kostnaderna för byggnadsarbetena m. m. beräknas komma att fördela sig på följande sätt:

	1927—1928 kronor	1928—1929 kronor	Summa kronor
Nybyggnad för lantmäterikontoret (byggnadskostnad 188,000 kronor samt ersättning till staden för viss fasadrätt 3,240 kronor)	191,240	—	191,240
Iståndsättning av gamla länsresidenset (ombyggnadsarbeten 187,500 kronor samt ersättning till staden för tomtreglering m. m. 16,250 kronor).....	66,250	137,500	203,750
Summa kronor	257,490	137,500	394,990

Såsom härav framgår, bör för budgetåret 1927—1928 anvisas *dels* hela anslaget 191,240 kronor för lantmäterikontorets ombyggnad, *dels* 66,250 kronor

för påbörjande av iståndsättningen av gamla länsresidenset, *dels ock* 9,000 kronor för beredande av bostad åt landshövdingen m. m.

Under åberopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition och de i ämnet väckta motionerna (I: 103 och 104),

dels bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att med Härnösands stad träffa överenskommelse rörande byte av mark m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med ett av byggnadsstyrelsen i skrivelse den 25 augusti 1925 tillstyrkt förslag;

dels ock för budgetåret 1927—1928 under sjätte huvudtiteln anvisat

a) till uppförande för Västernorrlands läns lantmäterikontor av nybyggnad m. m. ett extra reservationsanslag av 191,240 kronor;

b) för påbörjande av ett iståndsättande av gamla residensbyggnaden i Härnösand för bostad åt landshövdingen m. m. ett extra reservationsanslag av 66,250 kronor; samt

c) till beredande av bostad åt landshövdingen i Västernorrlands län m. m. ett extra anslag av 9,000 kronor.

Stockholm den 20 maj 1927.

Med undersätlig vördnad.